IX kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Komisji Infrastruktury**
(nr 92)
z dnia 15 kwietnia 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji Infrastruktury (nr 92)

15 kwietnia 2021 r.

Komisja Infrastruktury, obradująca pod przewodnictwem posła **Pawła Olszewskiego (KO)**, przewodniczącego Komisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz niektórych innych ustaw (druki 1073 i 1080).

W posiedzeniu udział wzięli: **Magdalena Rzeczkowska** sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Kamil Basicki**, **Elżbieta Kessel** i **Jakub Sindrewicz** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji oraz **Łukasz Grabarczyk** i **Mariusz Przerwa** – legislatorzy z Biura Legislacyjnego.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dzień dobry. Witam państwa bardzo serdecznie. Otwieram posiedzenie Komisji Infrastruktury. Witam panie i panów posłów oraz wszystkich zaproszonych gości. W szczególności witam panią minister wraz ze współpracownikami.

Informuję, że posiedzenie zostało zwołane przez marszałek Sejmu na podstawie art. 198j ust. 2 regulaminu Sejmu i będzie prowadzone z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej umożliwiających porozumiewanie się na odległość. Zasad nie będę powtarzał, bowiem są państwu doskonale znane.

Posłów uczestniczących zdalnie prosiłbym, aby się zalogowali, a posłów obecnych na sali, aby przyłożyli karty do czytników. Przystąpimy do stwierdzenia kworum. Proszę nacisnąć dowolny przycisk, a sekretariat Komisji, jeśli będziemy gotowi, proszę o wyświetlenie wyników. Głosowało 30 posłów. Stwierdzam kworum.

Przedmiotem dzisiejszego posiedzenia, zgodnie z przedstawionym porządkiem, będzie rozpatrzenie poprawek zgłoszonych w czasie drugiego czytania do projektu ustawy o zmianie ustawy o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym oraz niektórych innych ustaw (druki nr 1073 i 1080). Dzisiaj odbyło się drugie czytanie projektu ustawy i Sejm skierował zgłoszone poprawki do Komisji w celu ich rozpatrzenia. Przystępujemy do rozpatrzenia poprawek.

Padł również wniosek, aby odrzucić projekt ustawy zgłoszony przez Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska. Przystępujemy do głosowania. Prosiłbym o wyświetlenie pulpitu do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tego wniosku? Kto jest za?

Poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Ale jakiego?

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Wniosku o odrzucenie. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Poproszę o wyniki. Głosowało 33 posłów: za wnioskiem było 14, przeciw 19, nikt się nie wstrzymał. Wniosek nie został przez Komisję przyjęty.

Zostało zgłoszonych pięć poprawek. Nad poprawkami nr 1, 2, 4 i 5 należy głosować łącznie, zgodnie z wytycznymi Biura Legislacyjnego. Przystąpimy do ich rozpatrzenia. Prosiłbym o wyświetlenie pulpitu do głosowania.

Poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Czy mogę?

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Tak, proszę bardzo.

Poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Czy mogliby państwo uzasadnić te poprawki?

Poseł Cezary Grabarczyk (KO):

Tak, właśnie chciałbym uzasadnić. Poprawka nr 1, jak i kolejne, nad którymi będziemy głosowali łącznie, dotyczy wprowadzenia dla pojazdów kategorii 1 i 2 z ustawy o autostradach płatnych, czyli dla jednośladów i pojazdów nieprzekraczających 3,5 tony, systemu poboru opartego na videotollingu. Pozostałe poprawki stanowią konsekwencję i zwalniają te pojazdy z obowiązku posiadania odpowiednich urządzeń i aplikacji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdeczne dzięki. Pan przewodniczący Polaczek.

Poseł Jerzy Polaczek (PiS):

W związku z poprawkami mam pytanie do strony rządowej o wykonalność tej ustawy w sytuacji, gdyby te poprawki weszły w życie. Mam nadzieję, że to nie nastąpi.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Pani minister?

Sekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Magdalena Rzeczkowska:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Jeżeli chodzi o wykonalność, z końcem listopada wygasają umowy na manualny system poboru opłat na odcinkach płatnych autostrad. W przypadku konieczności wytworzenia teraz systemu videotollingu od zera – to jest kwestia postępowań przetargowych, zakupu infrastruktury – podejrzewam, że na przeprowadzenie całego działania potrzebne jest minimum półtora roku. Tak jak powiedziałam, manualny system poboru opłat to końcówka grudnia. Trzeba by przedłużyć funkcjonowanie manualnego systemu poboru opłat, co wiąże się z modernizacją infrastruktury na miejscach poboru opłat, ponieważ ma już wieloletnią historię. Trzeba by podjąć to działanie.

Dodatkowo ze względu na nowy system dla pojazdów ciężkich trzeba by zintegrować rozwiązania z systemem e-TOLL, żeby, tak jak mówię, w przypadku pojazdów ciężkich można było przejechać po autostradach płatnych z wykorzystaniem systemu e-TOLL. To jest dodatkowe działanie.

Jest też cała kwestia inwestycji w system videotollingu, bo zostają tutaj i bramownice, i kamery, i wszystko, co jest, infrastruktura i oprogramowanie. Jest również kwestia integracji systemu videotollingu z systemem e-TOLL dla pojazdów ciężkich.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję, pani minister. Pan poseł Szczepański.

Poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Jeśli dobrze zrozumiałem pana posła Grabarczyka, chodzi o to, żeby osoby, które jeżdżą samochodami osobowymi, mogły zachowywać bilety papierowe, głównie papierowe. Tak? Pani minister, w wielu krajach kupowane są winiety, które można nabyć w każdym punkcie. Jaki jest więc problem? Być może dla państwa pozostaje kwestia zwiększenia kontroli na autostradzie, sprawdzenia, czy w jakichś punktach, miejscach samochody, które jadą, posiadają za szybą tę pseudowinietę, czyli bilet.

Chodzi tylko o zwiększenie liczby kontroli, natomiast nic nie stoi na przeszkodzie, żeby zwiększyć liczbę punktów sprzedaży, tak jak mówiłem, o urzędy pocztowe, o sieci sklepów, gdzie można byłoby bilety sprzedawać. Przecież w pierwszej turze nie będzie potrzeby takiej liczby biletów jak później. Nie wiem więc, dlaczego mają zostawać bramownicy, dlaczego mają zostawać punkty poboru. Chodzi tylko o ewentualne punkty opłat kontroli na autostradzie dla samochodów osobowych. Nie wiem, skąd pani wzięła

okres półtora roku, żeby ogłosić przetarg i wydrukować, powiedzmy, 30, 40, 50 czy 100 mln biletów.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Jeszcze pan przewodniczący Grabarczyk, pani minister i przystąpimy do głosowania.

Poseł Cezary Grabarczyk (KO):

W dniu wczorajszym i dziś, podczas debaty plenarnej w Sejmie, pani minister informowała przecież, że nie jest to obowiązkowy system oparty na tollingu dla pojazdów o masie nieprzekraczającej 3,5 tony i że pozostałe trzy systemy będą działały. W tym czasie trzy pozostałe będą działały, łącznie z 48-godzinnymi winietami, które w ustawie nazywane są biletami. Ten system wraca, w związku z tym nie będzie luki. Będziemy natomiast mieli czas, żeby przygotować system, aby wyłączyć możliwość inwigilacji. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Pani minister, proszę bardzo, i głosujemy.

Sekretarz stanu w MF Magdalena Rzeczkowska:

Dziękuję bardzo. Oczywiście, że byłaby możliwość skorzystania z biletu autostradowego, tylko że pozostanie przy technologii videotollingu nie oznacza likwidacji bramek, a założeniem tej autostrady jest wolny, swobodny przejazd po pełnym wdrożeniu funkcjonalności tego rozwiązania, które proponujemy.

Co do winiet i tego, czy w Polsce możemy w ogóle rozmawiać o wdrożeniu systemu winietowego, to o dopowiedzenie poproszę pana dyrektora, dlatego że tutaj przepisy unijnej dyrektywy, z tego, co kojarzę, nie zakładają już możliwości korzystania. Jeżeli takie rozwiązania funkcjonują, to jest to dopuszczalne, nie będzie natomiast możliwości wprowadzania tego jako nowego rozwiązania. Proszę bardzo, jeśli można.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Panie dyrektorze.

Zastępca dyrektora Departamentu Zwalczania Przestępczości Ekonomicznej Ministerstwa Finansów Robert Michalski:

Tę kwestię analizowaliśmy. Polityka transportowa Unii Europejskiej idzie w jasną stronę, żeby płacić za przejazd. System musi mieć wiedzę o tym, żeby opłata była naliczana proporcjonalnie do przejechanej trasy.

Może doprecyzujmy definicję tego, czym jest videotolling. Videotolling to system, który jest oparty na tym, że jest zarejestrowane zdarzenie wjazdu i wyjazdu z odcinka płatnego, czyli na każdym wjeździe i wyjeździe potrzebne są kamery. Kamery te muszą działać ze stuprocentową skutecznością, bo brak jednego albo drugiego zdarzenia oznaczałby ubytek w opłacie. Wystarczy, że spadnie śnieg albo będzie deszcz lub mgła, żeby była wyrwa w opłacie.

Z tego względu Ministerstwo Finansów nie zdecydowało się na taki system. Co więcej, z tej poprawki nie wynika jasno, czy miałby to być videotolling tworzony przez Krajową Administrację Skarbową na takiej zasadzie, że jest jedna kamera i są jakieś komercyjne aplikacje, z których dane z kamer są przekazywane, czy jednak jest tak, że mielibyśmy udostępnić bramki prywatnym podmiotom i na przykład dać im możliwość zainstalowania kilku równoległych kamer dla każdego dostawcy.

W tej poprawce nie jest to jasne, dlatego naszym zdaniem ona jest po prostu niewykonalna. Jeżeli miałaby być decyzja o wprowadzeniu videotollingu, to projekt powinien być kompleksowo przebudowany.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Przystępujemy do głosowania. Proszę o wyświetlenie pulpitu do głosowania. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem poprawek nr 1, 2, 4 oraz 5? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Poproszę o wyniki. Głosowało 37 posłów: za było 18, przeciw 19, nikt się nie wstrzymał. Poprawki nie uzyskały akceptacji.

Poseł Cezary Grabarczyk (KO):

Ale mało brakowało.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Ale brakowało. Przystępujemy do rozpatrzenia poprawki nr 3, zgłoszonej przez Klub Parlamentarny Koalicja Obywatelska. Czy pan przewodniczący Grabarczyk…

Poseł Cezary Grabarczyk (KO):

Tak, to jest prosta sprawa. Chodzi o ograniczenie czasu retencji. W tej chwili jest ona określona w propozycji rządowej na minimum 12 do 24 miesięcy. Naszym zdaniem, zdaniem wnioskodawców, czyli Koalicji Obywatelskiej, 12 miesięcy w zupełności wystarcza. Jak najmniej inwigilacji i kontroli ze strony państwa to jest dobre rozwiązanie, dlatego proponujemy zredukowanie tego terminu.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Jakie jest stanowisko rządu?

Sekretarz stanu w MF Magdalena Rzeczkowska:

Dziękuję, panie przewodniczący. Stanowisko rządu jest negatywne, również dlatego że 24 miesiące i czas, który jest potrzebny do tego, żeby dane biletu były przechowywane w systemie, to jest też ochrona użytkowników dróg, dlatego że w przypadku, kiedy dane usuniemy szybko, a zostanie wystawione wezwanie, tak jak tu jest powiedziane, kiedy minie 12 miesięcy i wystawione jest wezwanie, po wystawieniu wezwania, gdy mija 12 miesięcy, usuwamy dane. Wtedy niezależnie od tego, czy ten bilet był w systemie, czy go w systemie nie było, nie ma już dowodu dla osoby przejeżdżającej autostradą i ona nie może dowieść tego, że faktycznie tę opłatę uiściła, bo my tego biletu nie mamy.

Dlatego są 24 miesiące, żeby to był bezpieczny czas na to, żeby ten, kto przejeżdża autostradą… Wystawiamy wezwanie, twierdząc, że biletu nie ma. Jest, nie wiem, pomyłka w numerze rejestracyjnym i możemy ten bilet odnaleźć w systemie na skutek rozmów, dialogu ze stroną. Wtedy nie dojdzie do ukarania.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Jeszcze pan przewodniczący Grabarczyk.

Poseł Cezary Grabarczyk (KO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, Wysoka Komisjo, pani minister, to chyba jednak są różne winnice. Obowiązuje zasada *in dubio pro reo*, czyli w przypadku wątpliwości zawsze jest korzyść tego, kto miałby ponosić ujemne skutki. W związku z tym nie ma problemu dla korzystającego z autostrady. Nie ma dowodów, nie ma w związku z tym negatywnych następstw. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Dziękuję. Czy jeszcze pan poseł Szczepański?

Poseł Wiesław Szczepański (Lewica):

Mam tylko jedno pytanie. W tej chwili przerzuca pani na mnie odpowiedzialność i mam udowodnić, że nie mam tego biletu. Dowód ma pani u siebie. Nie wiem, czy po 9 miesiącach nie usunę tej aplikacji i dowodu przejazdu. To państwo tym dysponujecie. Pytanie zasadnicze jest takie: dlaczego państwo chcecie to trzymać przez 24 miesiące? Czy należy rozumieć, że wystawicie mi karę nawet po 15, 18 miesiącach?

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Myślę, że pani minister i państwo wyjaśnią to sobie później w podgrupach, bo myślę, że pierwotna odpowiedź pani minister zawiera również odpowiedź na to pytanie.

Przystąpimy do rozpatrzenia poprawki. Proszę o wyświetlenie pulpitu do głosowań. Kto z pań i panów posłów jest za przyjęciem tej poprawki? Kto jest za? Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Serdecznie dziękuję. Poproszę o wyniki. Głosowało 34 posłów: za było 16, przeciw 18, nikt się nie wstrzymał. Poprawka nie uzyskała akceptacji.

Na tym wyczerpaliśmy rozpatrywanie poprawek. Musimy jeszcze dokonać wyboru posła sprawozdawcy. Dotychczas był to pan przewodniczący Polaczek. Czy są jakieś inne kandydatury? Nie widzę. Czy pan przewodniczący Polaczek potwierdza chęć?

Poseł Jerzy Polaczek (PiS):

Potwierdzam, jak najbardziej.

Przewodniczący poseł Paweł Olszewski (KO):

Serdecznie dziękuję. Jeżeli nie usłyszę sprzeciwu, pan poseł Polaczek będzie reprezentował Komisję na posiedzeniu Sejmu. Sprzeciwu nie słyszę.

Bardzo serdecznie dziękuję. Zamykam posiedzenie Komisji.